

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060206

DOM
2020-11-26
Stockholm

Mål nr
M 9734-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-08-29 i mål nr M 2994-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

L-ÅO

Motpart

Miljönämnden i Lunds kommun

SAKEN

Avvisat överklagande avseende fakturor gällande tillsynsavgift

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avslår L-ÅOs överklagande avseende punkt 1 i mark- och miljödomstolens dom.
 2. Mark- och miljööverdomstolen avvisar L-ÅOs yrkande om återbetalning av tillsynsavgifter avseende bilaga 100313.
 3. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom punkt 2 undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Miljönämnden i Lunds kommuns beslut den 8 januari 2019 om avvisning och återförvisar ärendet i den delen till nämnden för fortsatt handläggning.
-

Dok.Id 1631723

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

L-ÅO har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva nämndens avvisningsbeslut och besluta att tillsynsavgiften avseende fakturor med fakturanummer 16930896, 16701231, 16703256, 16707025 och 16707973 ska återbetalas. Han har i Mark- och miljööverdomstolen även lagt till en bilaga med nummer 100313 som har lämnats till inkasso. Han har i huvudsak angett samma skäl som i mark- och miljödomstolen.

Miljönämnden i Lunds kommun har motsatt sig ändring av nämndens beslut och anfört i huvudsak följande. Nämndens beslut om klassificering av L-ÅOs miljöfarliga verksamhet och årlig avgift fick laga kraft den 15 juli 2014. Sådana beslut kan överklagas, vilket L-ÅO inte gjorde. Beslutet om klassificering ligger till grund för fakturorna för årlig tillsynsavgift. Det görs inga självständiga överväganden av omständigheterna i det enskilda fallet i samband med utskicket av en faktura. Utskicket av fakturorna utgör således endast en verkställighetsåtgärd som inte uppfyller kriterierna för ett självständigt beslut och kan därmed inte överklagas. Det saknades därför skäl att lämna överklagandehänvisning i samband med utställandet av varje faktura. Om varje faktura har, eller inte har, försetts med fullföljdshänvisning är inte av betydelse för nämndens verkställighetsåtgärder.

Om Mark- och miljööverdomstolen skulle finna att varje faktura är att anse som ett överklagbart beslut vill nämnden framföra följande. Vid nämndens andra rättidsprövning av den 8 januari 2019, vilken föranleddes av mark- och miljödomstolens dom M 3907-18, hade den nya förvaltningslagen (2017:900) trätt i kraft. Av 45 § följer att beslutsmyndigheten inte ska avvisa ett överklagande som för sent inkommet om myndigheten inte har lämnat en korrekt underrättelse om hur man överklagar tillsammans med beslutet. Det innebär att nämnden, om varje beslut om faktura vore att anse som ett självständigt överklagbart beslut, inte skulle avvisat överklagandet av respektive faktura som för sent inkommet därför att fakturorna saknar anvisning om hur de ska överklagas.

Den nya förvaltningslagen saknar övergångsbestämmelser. Det får till följd att äldre beslut som saknar anvisning om hur de ska överklagas kan överklagas efter den 1 juli 2018 utan att överklagandet kan avvisas som för sent inkommet, trots att det hade blivit utgången om ett överklagande av samma beslut hade rättidsprövats före lagens ikraftträdande.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Ramen för Mark- och miljööverdomstolens prövning

L-ÅO har överklagat ett beslut som innebar att nämnden avvisade hans överklagande som för sent inkommet avseende tre fakturor som har fakturanummer 16705205, 16703256 och 16701231. L-ÅOs yrkande om återbetalning avseende fakturorna kan alltså inte prövas i ärendet. Det var därför riktigt av mark- och miljödomstolen att avvisa L-ÅOs talan i den delen. Hans överklagande av mark- och miljödomstolens dom i den delen ska därför avslås.

I Mark- och miljööverdomstolen har L-ÅO även angett att han vill ha återbetalning av en bilaga med nummer 100313 som lämnats över till inkasso. Det yrkandet ryms inte heller inom ramen för den fråga som Mark- och miljööverdomstolen har att pröva. L-ÅOs yrkande om återbetalning avseende bilagan ska därför avvisas.

Fråga om avvisning avseende de tre fakturorna

Frågan i målet är om L-ÅOs överklagande av fakturorna inte ska avvisas med hänsyn till att fakturorna saknade överklagandehänvisning.

Eftersom beslutet om rättidsprövning fattades efter den 1 juli 2018 ska den nya förvaltningslagen tillämpas (se förvaltningslagens ikraftträdande- och övergångsbestämmelser).

Det ankommer på beslutsmyndigheten att pröva om överklagandet har kommit in i tid. Ett överklagande som kommit in för sent får inte tas upp till prövning utan ska avvisas.

Överklagandet ska dock inte avvisas om förseningen beror på att myndigheten inte har lämnat en korrekt underrättelse om hur man överklagar (se 45 § förvaltningslagen).

Beslutsmyndighetens enda uppgift när det gäller att pröva förutsättningarna för ett överklagande är att avgöra om det har kommit in i rätt tid. I övrigt är det överinstansens uppgift att pröva om förutsättningar för att ett överklagande ska kunna tas upp till saklig prövning är uppfyllda. Den myndighet som har fattat det överklagade beslutet ska alltså inte pröva frågan om överklagbarhet. En annan sak är att beslutsmyndigheten i ett yttrande som ges in till överinstansen med överklagandet eller senare kan ange sin inställning i fråga om bl.a. överklagbarhet och klagorätt (se prop. 2016/17:180 s. 267 samt Lundmark och Säfsten, *Förvaltningslagen, en kommentar* [JUNO 1 u., 2020] kommentaren till 41 och 45 §§).

Bestämmelsen innebär vidare att ett överklagande inte ska avvisas vare sig om myndigheten har lämnat en felaktig underrättelse om hur man överklagar eller om en sådan underrättelse helt har utelämnats. Om underrättelsen är missvisande eller om myndigheten inte har lämnat en sådan underrättelse i ett enskilt fall när den borde ha lämnats, är kravet enligt paragrafen inte uppfyllt och det saknas möjlighet att avvisa överklagandet på den grunden att det kommit in för sent (se prop. 2016/17:180 s. 268).

Av utredningen i målet framgår att fakturorna saknat överklagandehänvisning. Nämnden har därför inte haft förutsättningar att avvisa överklagandet av fakturorna på den grunden att det kommit in för sent. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom punkten 2 ska nämndens beslut därför undanröjas. Med hänsyn till att nämnden i samband med överlämnandet av överklagandet för prövning hos överinstans har möjlighet att yttra sig i frågan om övriga förutsättningar för prövningen av målet ska det överlämnas till nämnden för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löf, Mikael Hagelroth, referent, Ulf Wickström och Katarina Berglund Siegbahn.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Eleni Stavropoulou.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-08-29
meddelad i Växjö

Mål nr M 2994-19

PARTER

Klagande
L-ÅO

Motpart
Miljönämnden i Lunds kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut 2019-05-28 i ärende nr 505-4025-2019, se bilaga 1

SAKEN

Avvisat överklagande avseende utställda fakturor rörande uttag av tillsynsavgift

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar L-ÅOs yrkande om återbetalning av tillsynsavgifter.

2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.

BAKGRUND

Miljönämnden i Lunds kommun (nämnden) beslutade den 10 juni 2014 om en viss klassificering och årsavgift enligt miljöbalken för L-ÅOs verksamhet på fastigheten A i Lunds kommun. Nämnden avvisade den 6 juli 2018 L-ÅOs överklagande från den 29 juni 2018 av nämndens beslut, såvitt avser klassificeringsbeslutet, så som för sent inkommet.

Nämndens avvisningsbeslut från den 6 juli 2018 överklagades av L-ÅO till Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) som den 31 juli 2018 avslog hans överklagande. L-ÅO överklagade därefter länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen som i dom den 11 december 2018 i mål nr M 3907-18 konstaterade att L-ÅOs överklagande från den 29 juni 2018, utöver själva klassificeringsbeslutet, även avsåg de till stöd av klassificeringsbeslutet utfärdade fakturorna från år 2018, 2017, 2016 och 2015 avseende uttag av den årliga tillsynsavgiften, och att nämnden inte prövat om överklagandet avseende dessa fakturor inkommit före besvärstidens utgång. Mark- och miljödomstolen överlämnade därför överklagandet till nämnden i den delen det avsåg fakturorna med fakturanummer 16707025 från år 2018, 16705205 från år 2017, 16703256 från år 2016 och 16701231 från år 2015 för rättidsprövning.

Nämnden har därefter den 8 januari 2019, dnr 2018.1856.8, beslutat att avvisa L-ÅOs överklagande i den del det avser fakturorna med fakturanummer 16705205 från år 2017, 16703256 från år 2016 samt 16701231 från år 2015 med anledning av att överklagandet inte inkommit i rätt tid. Nämnden beslutade samtidigt att överklagandet vad gäller faktura med fakturanummer 16707025 har inkommit i rätt tid och överklagandet överlämnades därför i denna del till länsstyrelsen för prövning (dnr 505-1488-2019).

L-ÅO överklagade nämndens avvisningsbeslut från den 8 januari 2019 till länsstyrelsen, som den 28 maj 2019 beslutade att avslå överklagandet och avvisa det i den del det avser yrkande om återbetalning av tillsynsavgifter.

L-ÅO har nu överklagat länsstyrelsens beslut från den 28 maj 2019 till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

L-ÅO har, så som det får förstås, yrkat med ändring av länsstyrelsens beslut att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens avvisningsbeslut samt besluta att tillsynsavgiften avseende fakturor med fakturanummer 16930896, 16701231, 16703256, 16707025 samt 16707973 återbetalas till honom. Till stöd för sin talan har han till domstolen gett in kopior på fakturor med fakturanummer 16930896, 16701231, 16703256 och 16707973 samt i huvudsak anfört följande.

Han frågar domstolen om den anser att det är acceptabelt att skicka bluffakturor hur som helst utan någon åtgärd. Han kommer inte betala fler fakturor till nämnden förrän han har fått besök av den. Han har fått besök av nämnden 2013 och 2017 och man betalar för tjänsterna som görs. Det nämnden gör är bedrägeri genom att ta ut skyhöga avgifter. Samtidigt har han dålig ekonomi. Han kräver återbetalning av fakturor med fakturanummer 16930896, 16701231, 16703256, 16707025 samt 16707973. Ingen ska behöva drabbas av dessa bluffakturor och han kommer inte betala något i förskott.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Prövningsramen

Mark- och miljödomstolen har endast att pröva det som underinstanserna har prövat. Domstolens prövning är därmed begränsad till frågan som prövats i det överklagade beslutet. I nu aktuellt fall har domstolen att pröva om nämnden har haft fog för sitt beslut att avvisa L-ÅOs överklagande, i den del det avser fakturorna med fakturanummer 16705205 från år 2017, 16703256 från år 2016 samt 16701231 från år 2015, så som för sent inkommet. L-ÅO har i domstolen yrkat återbetalning för fakturorna med fakturanummer 16930896, 16701231,

16703256, 16707025 samt 1607973. Detta yrkande omfattas inte av domstolens prövning i nu aktuellt fall och ska således avvisas.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Mark- och miljödomstolen instämmer i nämndens och länsstyrelsens bedömning och finner att L-ÅOs överklagande från den 29 juni 2018, i den del det avser fakturorna med fakturanummer 16705205 från år 2017, 16703256 från år 2016 samt 16701231 från år 2015, har inkommit för sent. Vad den klaganden nu har anfört i sitt överklagande till mark- och miljödomstolen föranleder inte domstolen att göra någon annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 19 september 2019.

Peter Ardö

Catharina Hederström

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Catharina Hederström. Föredragande har varit beredningsjuristen Viktor Larsson.